

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Erhvervssygdomme og Færøernes overtagelse af ulykkesforsikringsområdet som særanliggende).

(Lovforslag nr. 189. Fremsat 3/2 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Inge Fischer Møller (S):

Det foreliggende forslag til ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde indebærer følgende: for det første vil der ske en ændring af den nugældende lovs § 1 A, der vedrører listen over erhvervssygdomme. For det andet indebærer forslaget, at Færøerne overtager ulykkesforsikringsområdet som særanliggende.

Vedrørende bestemmelserne om erhvervssygdomme er det ingen hemmelighed, at de nugældende bestemmelser gennem de senere år er blevet kritiseret meget skarpt. Den kritik, der er blevet rejst, er også blevet rejst med rette, og en af drivkræfterne i kritikken har været dansk fagbevægelse, og her har Specialarbejderforbundet i Danmark nok øvet en vis indflydelse.

For ca. 2 år siden fremsatte socialdemokratiet et forslag til folketingsbeslutning med opfordring til, at hele ulykkesforsikringsproblematikken blev kulegravet. Daværende socialminister Jacob Sørensen oplyste, at han allerede dengang havde taget initiativ til at få nedsat en arbejdsgruppe, som skulle se på nogenlunde de samme problemer, som socialdemokratiet foreslog. Det var jo glædelig oplysninger, og det forslag, der nu ligger til behandling, er et delresultat af arbejdsgruppens bestræbelser. Det går ud på, at man skal ændre den nugældende lovs § 1 A vedrørende erhvervssygdomme, hvis indhold man kort kan karakterisere som usmidigt og meget forældet. Det forelig-

gende forslag bygger på et system, der i princippet anerkender enhver erhvervsbetinget sygdom, ligesom der lægges op til, at det skal være arbejdsgriveren, der skal føre bevis for, at det ikke drejer sig om en erhvervssygdom. Sagt med andre ord er der lagt op til en omvendt bevisbyrde.

Man har ikke ment, at man kan afskaffe fortegnelses- eller listesystemet helt, og det, der lægges op til, er, at der skal medtages sygdomme, hvor man mener, at der er en formodning om, at der er tale om en erhvervsbetingethed. Det skal efter en medicinsk eller teknisk erfaring kunne bevises, at der er en klar sammenhæng mellem lidelsen og arbejdet. For at undgå, at fortegnelsen bliver forældet eller mangelfuld, foreslår man nedsat et arbejdsudvalg, bl. a. med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, sundhedsstyrelsen og arbejdstilsynet. Det omtalte udvalg skal følge udviklingen på området og lægge op til, at der sker en revision af bestemmelserne mindst hvert andet år. Min erfaring siger, at der ikke må gå for lang tid imellem de bestræbelser, der bliver foretaget med hensyn til at fremsende forslag til en forandring af listen. Det spørgsmål mener jeg man må se nærmere på i udvalget, ligesom der også må ses nærmere på spørgsmålet om, hvorvidt fortegnelsens indhold er dækkende, i udvalget.

Det skal her understreges, at man ikke er afskåret fra at få anerkendt en erhvervssygdom, hvis den pågældende lidelse ikke er optaget i den omtalte liste. I de situationer vil det være de nugældende regler, der gælder. Det vil sige, at man selv skal bevise, at der er sammenhæng mellem arbejdet og erhvervssygdommen, altså den bevisbyrde, der gælder i dag.

Jeg skal også her fremhæve en anden bestemmelse i det foreliggende forslag, nemlig bestemmelsen om, at læger eller tandlæger skal anmelde såvel klare som formodede tilfælde af erhvervssygdomme, som de bliver bekendt med gennem deres arbejde, og de skal anmelde det til sikringsstyrelsen. Det er en god bestemmelse og måske nok en af de allervigtigste, men også den kræver en nærmere undersøgelse under udvalgsarbejdet.

Vedrørende forslaget om, at Færøerne skal overtage området som særanliggende, kan jeg oplyse, at det er en helt naturlig

[Inge Fischer Møller.]

følge af en beslutning, der blev truffet af det færøske lagting i foråret 1975. Den går kort ud på, at hjemmestyret får den lovgivende og administrative myndighed på området, ligesom hjemmestyret overtager de hermed forbundne udgifter. Det er regler, vi kan tilslutte os, bl. a. fordi det færøske lagting allerede er gået ind for forslaget.

Jeg skal tilsige socialdemokratiets fulde opbakning ved den videre behandling af forslaget. Vi mener, det er et forslag, der er stort behov for. Vi ved jo, at der er en meget stor forskel på de anerkendte erhvervs sygdomme og de rent faktiske erhvervs sygdomme.

Til sidst vil jeg dog spørge socialministeren, om ikke det er muligt, at udkastet til en erhvervs sygdomsfortegnelse får en eller anden form for oversættelse, så de mennesker, der er aktive på arbejdsmarkedet, også kan bruge den. Jeg er godt klar over, at det måske ikke er helt så let, som det kan lyde, men det kan og skal lade sig gøre. Det er også nødvendigt, fordi vi skal være sikre på, at de regler, der gælder, og som vedrører mennesker på arbejdsmarkedet, også bliver udformet på en sådan måde, at de kan forstås, og forstås på en sådan måde, at de kan bruges. Det er nok også et spørgsmål, der er velegnet til udvalgsarbejde, og jeg skal endnu en gang tilsige socialdemokratiets fulde opbakning og positive medvirken under udvalgsarbejdet.

Peter Holst (V):

Venstre kan tilslutte sig den del af forslaget, der drejer sig om at gøre tingene mere praktiske, nemlig at udtage sygdomskataloget af selve loven og få et udvalg til jævnlig at ajourføre det.

Derimod er vi mere tøvende over for det andet hovedpunkt, det område, hvor ministeren foreslår, at det skal være arbejdsgiveren, der i tvivlstilfælde har bevisbyrden, hvor talen er om sygdomme, der omfattes af listen. Vi mener, at det at finde en sygdoms herkomst er svært for den, der bliver offer for sygdommen, men det må være endnu sværere for hans arbejdsgiver. Vi tror, det er svært for én at bevise noget, der vedrører en andens krop. Vi har den opfattelse, at det vil være vanskeligt for arbejdsgiveren at kende

arbejdstagerens adfærd i fritiden, hvilket ikke kan være helt ligegyldigt med henblik på de svækkelser, den pågældende lider af eller vil komme til at lide af. Vi mener, det kan være vanskeligt for arbejdsgiveren på lovlig vis at danne sig et fuldstændigt billede af arbejdstagerens tidligere sygdomstilfælde, mulige behandlinger eller hospitalsindlæggelser o. lign.

Derfor vil jeg godt spørge ministeren, om det udvalg, der i fremsættelsen henvises til, og som har fået til opgave at skynde sig at aflevere et udkast til lovrevision, et udvalg, der har begge arbejdsmarkedets hovedgrupper med — vi har nok læst, at det udvalg har afgivet en betænkning, der ligger til grund for forslaget — har, som skrevet står, enstemmigt tilsluttet sig den pågældende ændring, hvorefter bevisbyrden føres fra den ene gruppe og til den anden.

Venstre vil være med til en lovændring, der er sådan, at den tager alle rimelige hensyn, gerne så den tager et ekstra med i stedet for ét for lidt, men vi er bange for den generelle overførelse af bevisbyrden fra arbejdstager til arbejdsgiver. Men vor vilje til under udvalgsarbejdet at finde den bedst mulige løsning skal ingen nære tvivl om.

Jørgen Junior (FP):

Først vil jeg gerne være en lille smule grov. Jeg synes, det er noget pjat, at man blander to vidt forskellige forslag sammen i dette forslag til en lovændring. Der burde naturligvis have været to selvstændige forslag. Der er ikke nogen som helst begrundelse for at blande Færøerne sammen med de ændringer, der foreslås i ulykkesforsikringsloven.

For at tage Færøerne først, så er der naturligvis ingen grund til at afvise forslaget herom. Det må få vor fulde støtte, ud over at det måske, nu er det jo en petitesse, kan findes urimeligt, at den danske sociale ankestyrelse skal blandes ind i forhold på Færøerne. Men lad det være, det er meget småt.

Med hensyn til de væsentlige to tredjedele af dette forslag, som man har blandet sammen, havde jeg nok fundet det rimeligt, om den del af udvalgets rapporter, der ligger til grund for det foreliggende forslag, var gjort tilgængelig for folketingets medlemmer, inden forslaget kom frem, og det spørgsmål vil

[Jørgen Junior.]

vi da også stille i socialudvalget. Det er muligt, rapporten har været der, men jeg har i hvert fald ikke bemærket den.

Ligesom hr. Peter Holst er jeg betænkelig vedrørende bevisbyrden, som nu skal overføres til arbejdsgiveren fra arbejdstageren. Jeg må sige, at jeg stort set kan tilslutte mig hr. Peter Holsts betragtninger, og jeg kan i særdeleshed tilslutte mig fru Inge Fischer Møllers betragtninger om listen skrevet i menneskesprog fremfor i dette tekniske sprog, der ganske givet er helt korrekt, men som jo er uforståeligt for brugerne.

Jeg vil altså gerne bede om, at regeringen fremover forsøger at komme med to forslag som to forslag og ikke blandet sammen i ét forslag til lovændring. Det vanskeliggør processen langt hen ad vejen.

Gunner Baunsgaard (RV):

Tidligere ordførere har omtalt lovforslaget ret indgående, og derfor skal jeg kun fremsætte nogle få bemærkninger.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi fra det radikale venstre vil være positivt indstillet over for ændring i lovgivningen om erhvervs sygdomme. Den vældige ekspansion, der er sket inden for industrien, har medført, at råstofferne udnyttes mere effektivt. Samtidig er nye råstoffer jo kommet frem og er i stor udstrækning med til at påvirke luftklimaet i virksomheder, og selv de mest moderne udsugningsanlæg kan jo ikke borteliminere de gener, der kan være.

Det er også muligt, at regeringens opfattelse af, at de meget få tilfælde af erhvervs sygdomme, der behandles i erstatningsmæssig henseende, bekræfter, at mulighederne for at få erstatning efter den nugældende lov udviser en snæverhed og måske et tidssvarende indhold, er rigtig, men så må jo også i samme forbindelse erindres, at vi den 17. december 1975 vedtog en lov om arbejdsmiljø, der både med hensyn til formål og område dækker mange af de problemer, som vi nu med det foreliggende lovforslag også skal kunne tage hånd om. Jeg erkender, at det er to modstående synspunkter, men loven om arbejdsmiljø skaber i denne forbindelse et forebyggende arbejde, og det er væsentligt. Jeg vil da gerne pege på det, der står i arbejdsmiljølovens § 1, stk. 1 og 2, og endvidere på, hvad der i de efterfølgende

paragraffer anføres om arbejdet, sundheden og sikkerheden. Jeg siger det, fordi jeg ikke ønsker, at vi bare skal lovgive for at få en lov op at stå, men at vi i høj grad skal prøve på at se sammenhængen i de love, vi vedtager.

Princippet om, at arbejdsgiveren skal godtgøre, at sygdommen ikke er erhvervsbettinget, bryder jo helt med det bestående, og som tidligere ordførere har været inde på, er det noget, som vi under udvalgsarbejdet må gå ind i.

Fortegnelsen over de erhvervs sygdomme, man kender, kan jo aldrig være helt udtømmende, og det må være rigtigt, at arbejdsmarkedets parter, måske flere, må se på denne fortegnelses indhold ret jævnlige.

Færøernes lagtings beslutning om at overtage området lovpligtig ulykkesforsikring kan vi tilslutte os ligesom ønsket om at fastholde den sociale ankestyrelse som ankeinstans.

Når arbejdsmiljøloven bliver en realitet, så skulle behovet for yderligere administrativt og lægeligt personale ikke forekomme. Vi må under udvalgsarbejdet have nærmere klarhed over sammenhængen imellem dette lovforslag og den vedtagne arbejdsmiljølov, men vi vil være positive og medvirke til et opklarende udvalgsarbejde.

Gerda Møller (KF):

Da jeg også med hensyn til dette lovforslag taler på fru Karen Thurøe Hansens vegne, skal jeg indskrænke mig til at sige, at vi mener, at det lovforslag, der ligger her, er et skridt i retning af den rigtige vej, hvis der bliver tale om et effektivt arbejdende udvalg.

De mange punkter, som loven indeholder, og ikke mindst bemærkningerne angående EF-bestemmelserne for dette område vil vi gerne have lov til at se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Med hensyn til Færøernes overtagelse af ulykkesforsikringslovgivningen som særanliggende har vi ikke noget at indvende imod det og kan tilslutte os det.

Kristine Heltberg (SF):

Det foreliggende lovforslag er et forsøg på at modernisere lovgivningen omkring erhvervs sygdomsforsikringen, og det synes vi i og for sig i princippet er en god idé. Der er en forfærdelig masse punkter, der i en

[Kristine Helberg.]

sådan lovgivning er af stor betydning for de enkelte berørte mennesker. Der er en forfærdelig masse ting, man gerne vil vide noget nærmere om, og jeg regner med, at det udvalgsarbejde, vi får, vil give lejlighed til en masse detailspørgsmål, som jeg ikke skal trætte med her.

Det forekommer mig i modsætning til flere af talerne her før mig, at princippet om, at det er arbejdsgiveren og ikke arbejdstageren, der skal godtgøre, at sygdommen ikke er fremkaldt af forhold som følge af et bestemt arbejde, er et af de mest positive træk ved lovforslaget.

Det forekommer mig ligeledes, at det er en vældig god idé at tage fortegnelsen over sygdomme, der er omfattet af lovforslaget, ud af selve forslaget, for det må jo netop være et udvalg, sådan som det er foreslået, der løbende tager stilling til, hvad det er, der må tages med i betragtning. Vi har jo her at gøre med et område, der er berørt af en masse nye udviklinger på det videnskabelige område, idet der jo opdages nye sammenhænge og nye mere eller mindre klare årsagsforhold mellem bestemte råstoffer eller andre stoffer og bestemte sygdomme. På den anden side er det også et område, der er præget af, at der inden for erhvervslivet stadig væk tages nye midler i brug, som kan være truende.

Derfor er det ganske klart, at forslaget, som det foreligger, ikke er tilfredsstillende for os, det er alt for lidt omfattende. Vi ville meget hellere se en meget mere restriktiv lovgivning på hele det område, der omhandler erhvervslivets benyttelse af forskellige kemiske stoffer. Derfor er det måske ikke på alle områder, vi kan dele den glæde over lovforslaget, som socialdemokratiets ordfører, fru Inge Fischer Møller, gav udtryk for.

Der er en masse problemer omkring selve sammensætningen af udvalget, der også nævnes. Hvem det er, der er kompetent til helt at tage stilling til disse problemer, kan vi måske drøfte nærmere siden hen under udvalgsarbejdet. Alt i alt må vi sige, at lovforslaget repræsenterer en del forbedringer i forhold til det foreliggende, og vi vil da se positivt på det, selv om også nogle af ideerne til det stammer fra nogle EF-beslutninger.

Inge Krogh (KrF):

Kristeligt folkeparti synes, at der er rimelige ting i dette lovforslag. Vi synes, det er udmærket, at de sygdomme, der anerkendes som erhvervssygdomme, tages ud af loven og kommer på en liste, sådan at de jævnt hen kan revideres. Det er nødvendigt med den måde, vores arbejdsmarked udvikler sig på, både den måde, man arbejder på, og de stoffer, der kommer til. Mange af de nye stoffer, man arbejder med, giver anledning til overfølsomhed.

Vi synes dog, det er meget vanskeligt for arbejdsgiveren at kunne konstatere, om den sygdom, en arbejdstager har, er betinget af erhvervet, selv om den er anerkendt som en erhvervssygdom. Der er mange ting, der kan komme ind, f. eks. tidligere lungesygdomme af en helt anden infektiøs art. Nogle er mere følsomme over for støv, og der er en sygdom som f. eks. Weils syge, der udmærket kan erhverves under markarbejde, men den kan også erhverves på en jagt eller andre steder. Jeg synes altså, det er meget vanskeligt at lade arbejdsgiveren alene bære den bevisbyrde.

Der står også noget om, hvornår en erhvervssygdom kan give anledning til erstatning, nemlig når man varigt må trække sig ud af erhvervet eller man gentagne gange har været syg på grund af denne sygdom. Der ville jeg mene, at det var rimeligere, om vores arbejdsmarked var så bevægeligt, og at man så hurtigt fik undersøgelser, at i det øjeblik, man f. eks. var klar over, at et menneske var overfølsomt over for det stof, det arbejdede med, eller det på grund af en eller anden legemsfejl ikke kunne holde de stillinger ud, så hurtigt kunne overføre det til et andet erhverv. Derfor mener jeg også, det er udmærket, som det er foreslået, at læge eller tandlæge hurtigt skulle anmelde, hvis en erhvervssygdom er i optræk.

At Færøerne får dette som sit særanliggende, er selvfølgelig ganske indlysende.

Hanne Reintoft (DKP):

Jeg er ganske enig med socialdemokratiets ordfører i, at dette lovforslag er meget tiltrængt, og at der har været et meget stærkt krav i dansk fagbevægelse om at få en revision af loven. Det er rystende få personer, vi anerkender som lidende af en er-

[Hanne Reintoft.]

hvervssygdom, ca. 200 om året, og det er nødvendigt at gøre noget ved det i en tidsalder, hvor erhvervssygdommene og de kemiske påvirkninger er blevet så tiltagende, som de er.

Jeg må dog nok sige, at min begejstring over forslaget fremsættelse dampede noget af, efterhånden som jeg fik det gennemlæst. Jeg synes ikke, det er videre imponerende, at man kan sidde og fumle med disse ting i mere end 1½ år og så ikke komme med andre ideer, andre initiativer end det, der foreligger her. Man har slet ikke taget det meget store problem op, at loven i dag faktisk slet ikke virker i praksis, at vi har en absurd administration omkring den, fordi de lægelige specialister ikke accepterer selv voldsomme belastninger i årtier som nok til at fremkalde sygdomme.

§ 1 er bibeholdt, og dermed er det altså stadig sådan, at man skal ned med nakken og være helt færdig, før man kan få erstatning. Det er ikke nok, at man får en helt igennem verificeret erhvervssygdom. Jeg vil her henlede opmærksomheden på de tusindvis af tunghøre eller helt døve industriarbejdere, der måske har erhvervsevnen i behold, men med en ganske alvorlig skade, som stadig væk er ude af stand til at få erstatning på nogen som helst måde.

I nr. 1, stk. 2, står der, at der stadig skal være en liste ifølge forslaget. Det siges i bemærkningerne, at det generelt er meningen, at man skal godkende enhver erhvervssygdom, men definitionen i andet punktum synes alligevel at være begrænsende. Når man snakker om medicinsk og teknisk erfaring, så er det jo et udflydende begreb. Det betyder f. eks. i dag, at man ikke finder, at kronisk bronkitis er en erhvervssygdom, heller ikke en fingerkrumning, selv om det står i loven. Det kommer altså ganske an på, hvem der er den medicinske og tekniske erfaring.

Når man snakker om, at sygdommen skal være forårsaget af særlige påvirkninger, hvad så? Det er jo i dag generelt accepteret, at alle sygdomme er betinget af flere faktorer og ikke kun én, og når der så tales om særlige påvirkninger, synes der at være tale om et særligt krav til erhvervssygdomme. Hvordan skal det bevises, at nogle personer er udsat for disse særlige påvirkninger i høj-

ere grad end personer uden sådant arbejde? Det ser ud, som om det er nødvendigt for den skadelidte virkelig at stå med en dokumentation, f. eks. en støvmåling eller en anden måling, i hånden for at dokumentere det, og hvem gør det, og hvem kan? Hvem er det, der skal bevise, at miljøet har været dårligt? Det står der ikke noget om. Jeg tror ikke, venstres ordfører behøver at være så bekymret.

Det tredje punktum i det afsnit forekommer mig i øvrigt fuldstændig uforståeligt.

Hvis vi så tager stk. 3, prøver man jo her at gøre op med princippet om den omvendte bevisførelse. Det er jo godt nok, men allerede i bemærkningerne står der, at den sygdomsramte skal godtgøre, at han i sit erhverv har kontakt med den skadelige påvirkning, som kan fremkalde sygdommen. Han skal altså stadig bevise noget, f. eks. at han er i kontakt med et kemisk stof, men han skal også bevise, at den mængde, der er til stede, er så stor, at den fremkalder sygdommen. Det kan påvises i arbejdsmiljøet, men det er tit meget, meget vanskeligt for den enkelte, og det er et meget, meget uldent sted i hele historien.

Helt komisk bliver det i bemærkningerne, hvor der står, at hvis arbejdsgiveren „kan fremføre sådanne forhold, at det må anses for at være overvejende sandsynligt, at andre forhold end erhvervet er årsag til sygdommen . . . bortfalder den forsikredes erstatningskrav“. Man skulle ikke tro, det var en regering, der kendte arbejdspladsernes forhold. Det er da givet, at enhver arbejdsgiver simpelt hen vil sætte al juridisk assistance ind på at bruge de argumenter, som ulykkesforsikringen bruger i dag, hvor man lægeligt faktisk sigter mod at bevise, at det er andre forhold end arbejdet, der er årsagen.

Stk. 4 er også næsten lidt for komisk, for her skrider selvmodsigelserne til himlen. Hvis man falder uden for listen, så er man stadig væk ude i den kolde sne; man skal stadig væk komme med de medicinske beviser. Der må ikke herske kvalificeret lægelig tvivl om, at sygdommen i det konkrete tilfælde er erhvervsbetinget. Nu ved vi jo, at det er summen af medicinske erfaringer, der lærer os om erhvervssygdommene, det er ikke den enkelte, der skal komme og påvise det. Den statistiske overvægt i en sygdom

[Hanne Reintoft.]

skulle netop være det, der kom den enkelte til gode. Det er faktisk en helt væsentlig ting i al tilkendelse af erstatning for erhvervssygdomme.

Lad mig til sidst sige, at det helt afgørende selvfølgelig bliver det udvalg, der skal nedsættes i henhold til stk. 6, og det ved vi ikke noget om endnu. Det er slet ikke betryggende, at der ikke er lagt faste rammer for sygdomsdefinitionen, og man kan jo også se på den beløbsramme, socialministeren har sat af, at det ikke er et virkelig ærligt forsøg på at komme vore erhvervssygdomsramte mennesker til livs. Der er alt for få, der får i forvejen, og det bliver et fåtal, der får ekstra efter dette her.

Steen Folke (VS):

I ministerens skriftlige fremsættelse står der:

„Det er regeringens opfattelse, at det beskedne antal anerkendte tilfælde af erhvervssygdomme synes at bekræfte den opfattelse, at erhvervssygdomsbegrebet i erstatningsmæssig relation forekommer for snævert og utidssvarende.“

Ja, det tør siges. Det er i hvert fald så sandt, som det er sagt. Nu har vi i de sidste år fået en stribe af rapporter omkring arbejdsmiljøforhold på forskellige virksomheder inden for forskellige brancher, som har vist de rystende forhold, der eksisterer på en lang række arbejdspladser, med det til følge, at tusindvis og atter tusindvis af arbejdere får erhvervssygdomme af den ene og den anden karakter. Det har været rapporter, der er udarbejdet på mere eller mindre privat initiativ, på initiativ af arbejdere på en arbejdsplads eller på initiativ af en fagforening eller på initiativ af nogle studerende fra et universitet eller en anden læreanstalt. Men vi har altså fået dynget materiale op, der har vist, hvor forfærdende dårligt det står til med arbejdsmiljøet på arbejdspladserne. Vi har fået svejserrapporter, vi har fået en bryggerirapport, vi har fået maler-rapporter, vi har fået den ene efter den anden, og de har alle sammen givet anledning til stor opstandelse, alle har kunnet se, at det her var rivegalt. Alligevel er det uhyre beskedent, hvad der reelt bliver gjort ved det.

Den lov om arbejdsmiljø, som blev vedta-

get her i december måned, vil i hvert fald ikke ændre noget væsentligt på disse områder. Jeg tænker specielt på den forebyggende indsats, som i sidste ende må være det helt afgørende for at bekæmpe også erhvervssygdommene. Vi har f. eks. fra bryggerirapporten disse tal om, at en meget, meget stor del af arbejderne på bryggerierne rent faktisk er høreskadede. Vi har, for at tage et nyligt eksempel, de oplysninger, der er kommet frem omkring HT-chaufførernes arbejdsforhold, hvor det har vist sig, at de lider af talrige defekter som følge af deres arbejde. Der var en enkelt chauffør, der for nylig var til en konference — det var vist på hospitalet i Glostrup — med forskellige læger og andre specialister, hvor det viste sig, at den pågældendes indhold af kulilte var langt, langt ud over risikogrænsen. Det er ting, som ikke fra officiel side bliver undersøgt særlig omhyggeligt, og som vi trods alt alligevel ved for lidt om. Men vi ved rigeligt til at vide, at der er et kraftigt behov for en revision af denne lovgivning.

Jeg mener ikke, og VS mener ikke, at det forslag, der her er lagt frem, på nogen måde er tilstrækkeligt. Vi mener, at nogle af bestemmelserne er ganske utilstrækkelige. Vi mener f. eks., at det er urimeligt, at man i de tilfælde, der falder uden for fortegnelsessystemet, men hvor man har mistanke om, at det er erhvervsbetingede sygdomme, så stiller det krav, som man ellers med rette afviser, om, at det skal være den pågældende, altså arbejderen selv, der bærer bevisbyrden. Hvorfor dog det? Hvorfor kan man ikke også i de tilfælde sige, at det må være arbejdsgiveren, der skal bevise, at det ikke er en erhvervssygdom, der er tale om?

Vi mener i det hele taget, at der er en masse bestemmelser, som er utilstrækkelige og urimelige. Det gælder også den indskrænkning af selve erhvervssygdomsbegrebet og definitionen, som ligger i § 1 A, stk. 2. Vi har ikke tillid til en lov, der indeholder de begrænsninger, hvor det skal afgøres af den til enhver tid eksisterende tekniske og medicinske erfaring. Vi ved udmærket, at det her er forhold, hvor der dels sker en kraftig udvikling, dels først og fremmest er tale om en fatal svigten fra den etablerede arbejdsmedicins, den etablerede socialmedicins, side. Det er områder, der i den grad er forsovmte, og hvor jeg mener det er helt util-

[Steen Folke.]

strækkeligt at skulle forlade sig på de til enhver tid opsamlede erfaringer.

Det siges i bemærkningerne, at lovens gennemførelse ikke vil føre til merudgifter på mere end noget med 150.000 kr. om året. Det siger nok også lidt om, hvor store ændringer der i virkeligheden vil ske med gennemførelsen af dette lovforslag. Der er brug for en omfattende forebyggende og omfattende opsigende virksomhed på dette område, men det vil koste penge, og det er selvfølgelig noget ganske andet end det, der er tale om her.

Til sidst kan jeg sige, at vi er positive over for, at Færøerne overtager ulykkesforsikringsområdet som særanliggende.

Socialministeren (Eva Gredal):

Det er min opfattelse, at de fleste ordførere stillede sig positivt over for lovforslaget, og det vil jeg gerne takke for. Alligevel var der enkelte, der gik ind i en større debat om arbejdsmiljøreformen o. lign., men det er ulykkesforsikringsloven, det her drejer sig om.

Det har jo været sådan, at der har været et udvalgsarbejde, hvori arbejdsmarkedets parter har deltaget.

Jeg kan sige til hr. Peter Holst og også til andre ordførere, der har rejst spørgsmålet, at spørgsmålet om ændringen af bevisbyrden er vedtaget i enstemmighed af begge arbejdsmarkedets parter. Det er altså ikke den ene part alene, der går ind for det.

Der var et spørgsmål fra fru Inge Fischer Møller om, hvorvidt man kunne ændre selve sygdomsfortegnelsen, således at den blev skrevet på dansk. Det er da klart, at jeg godt vil stille mig positivt over for det, men kender jeg det lægelige sprog ret, så skal det såmænd nok vise sig, at man kan opdele en tommelfinger i fire forskellige navne, og det kan give nogle vanskeligheder, når man skal til at vurdere, hvor meget og hvor lidt erstatning der skal gives for de enkelte skader, der kan opstå omkring sådan noget.

Der er i øvrigt rejst en række spørgsmål, som det vil være rigtigt at besvare i forbindelse med udvalgsarbejdet, og jeg skal love, at vi fra socialministeriets side skal gøre, hvad vi kan for at besvare tingene hurtigt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om en investeringsfond for Færøerne m. v.

(Lovforslag nr. 216. Fremsat 12/2 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Johan Nielsen (S):

Dette lovforslag om ændring af lov om en investeringsfond for Færøerne er et godt lovforslag. Det bygger på en lov af 29. januar 1964, som formentlig blev lavet, fordi man fra syddansk side kunne indse, at dengang Færøerne overtog bestemte områder, kunne man ikke forudse, at de skulle komme til at stå over for opgaver, som de umuligt kunne løse alene, opgaver, som de skulle have hjælp herfra for at kunne løse. Derfor blev den lov til, som vi deroppe populært har kaldt for 60 millionfondet. Den lov er fornyet adskillige gange. Uden den lov havde vi ikke klaret at elektrificere Færøerne. Der er gået ca. 50 mill. kr. fra fondet til elektrificeringen. Vi havde heller ikke klaret at udbygge vejnettet. Der er gået ca. 74 mill. kr. hertil. På samme måde med telefonvæsenet og med udbygning af industrien og Thorshavn havn osv. osv.

Hvis man kommer til Færøerne herfra, så vil man se, at man har løst opgaverne godt og grundigt. Vi drømte aldrig om, at vi skulle få så gode vejanlæg deroppe. Vi drømte aldrig om, at vi skulle få flere tunneler igennem bjergene, og vi drømte aldrig om, at vi kunne løse problemet med elektricitet så godt, som det er løst. Når det er gjort, så skyldes det, som jeg sagde før, den forståelse, som fra dansk side har været over for de særlige færøske problemer, og det vil jeg benytte lejligheden til at sige tak for.

Nu skal loven endnu en gang revideres sådan, at vi kan udbygge endnu mere, idet vi får 7 mill. kr. til fondet i hvert af finanså-